

จรัสพร กิตติเลวี : กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วยจิตเวช (COMMUNICATION STRATEGIES FOR PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF THE MENTALLY ILL PATIENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อรรณณ ปิณฑโนโหวาท. 261 หน้า ISBN 974-17-0517-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วยจิตเวช ทั้งในโรงพยาบาลและในครอบครัว โดยผ่านทางการสนทนากลุ่มเพื่อหาจิตสาระ ในความคาดหวังของผู้ป่วยจิตเวชต่อครอบครัว สังคม และชีวิตในโรงพยาบาล หลังจากนั้นนำมาประมวลข้อมูลเข้ากับเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นความรู้และกิจกรรมสำหรับ อบรม "กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วยจิตเวช" สำหรับญาติผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวชทั้ง 6 ท่าน และประเมินผลกิจกรรม และศึกษาการยอมรับของผู้ป่วยและญาติอยู่ในระดับใด โดยดูการสื่อสารทางบวกในครอบครัวและการปรับตัวของผู้ป่วยว่าดีขึ้นอย่างไร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบสหวิทยาการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทีมจิตเวชมีกลยุทธ์การสื่อสารระหว่างบุคคลที่ปรับให้เข้ากันได้กับทั้งอาการของผู้ป่วย อารมณ์ของผู้ป่วย และปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของผู้ป่วยแต่ละคน ตามแต่ละสถานการณ์ ทำให้ผู้ป่วยเชื่อถือ ไว้วางใจ มีสัมพันธภาพที่ดีในการสื่อสารเพื่อการบำบัด ส่งผลให้ผู้ป่วยมีความสบายใจ และปรับตัวได้ดีขึ้น

2. ข้อความในภาพเชิงจินตสาระ (Fantasy Themes) ที่แสดงความคาดหวังของผู้ป่วยจิตเวชต่อครอบครัว สังคม และชีวิตในโรงพยาบาล มีแรงบันดาลใจมาจากความต้องการการยอมรับว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่มีคุณค่าสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ เพื่อจะได้มีความอบอุ่นในครอบครัว และได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นกำลังใจในการปรับตัว ส่วนการอยู่ในโรงพยาบาล อยากให้ผู้บำบัดพูดคุยมาก ๆ และดูแลเหมือนเป็นญาติคนหนึ่งและต้องการความสบายใจที่มากอยู่ เพื่อให้โรงพยาบาลเป็นที่พึ่งพิงจิตใจของผู้ป่วยจิตเวชอย่างแท้จริง

3. ญาติยังมีวิธีการจัดการกับสถานการณ์ที่ขัดแย้งไม่ดีพอ ยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในตัวผู้ป่วยและอาการ โดยปัญหาการสื่อสารที่พบคือการวิพากษ์วิจารณ์ การบ่น การแสดงความไม่ไว้วางใจ การหลีกเลี่ยงการสื่อสารและรวมถึงไม่สามารถบอกความรู้สึกหรือความต้องการให้ผู้ป่วยรับรู้ได้ ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการกับพฤติกรรมบางอย่างที่เป็นปัญหาของผู้ป่วยได้

4. จากการนำปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหามาประมวล กับวิธีการที่ทีมจิตเวชใช้ นำมาจัดเป็นกิจกรรมเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวพบว่า ขณะจัดกิจกรรมสมาชิกให้ความร่วมมือดีในทุกกิจกรรม สามารถแสดงความคิดเห็น และเล่าเรื่องราวแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนะนำกันและกันได้ การประเมินหลังอบรมพบว่าญาติมีความเข้าใจในการสื่อสารเพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วยจิตเวชมากขึ้น การติดตามประเมินผลพบว่าญาติสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการอบรม "กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วยจิตเวช" ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้สัมพันธภาพที่เคยบิดเบือนไปจากผู้ป่วยที่ป่วยทางจิตใจกลับสู่สัมพันธภาพที่ดีขึ้น ติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของกันและกันมากขึ้น และสิ่งค้นพบที่สำคัญคือ ผู้ป่วยต้องการให้ทุกคนสื่อสารกับตนเหมือนเป็นคนธรรมดาไม่ใช่ผู้ผิดปกติหรือผู้ก่อปัญหา

##4385059528 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION
 KEY WORDS : COMMUNICATION STRATEGIES / PSYCHOLOGICAL REHABILITATION / MENTALLY
 ILL PATIENT / PSYCHIATRIC THEME / INTERPERSONAL COMMUNICATION
 JARATPRON KILATISAVEE : COMMUNICATION STRATEGIES FOR PSYCHOLOGICAL
 REHABILITATION OF THE MENTALLY ILL PATIENTS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.
 ORAWAN PIRANTAOWAD, Ph. D. 261 pp. ISBN 974-17-0517-4

This research aimed to study communication strategies for psychological rehabilitation of the mentally ill patients also to observe conversation situations both in hospital and family including studies of the patients themselves through group conversation in order to find fantasy themes about their expectation of their family, the social life in hospital. After that the data were integrated together with data from relevant documents to set up training activities entitled "communication strategies for psychological rehabilitation of the mentally ill patients." for 6 relatives who took care of each 6 patients. Then the activities were evaluated to find the level of acceptance by observing how the patients and their relatives could use positive communication and the adjustment of the patients. This research collected data using qualitative multiple methodology.

The results showed that :

1. Psychiatric teams used interpersonal communication strategies by adjusting them to the patient's symptom and to the situation thereby resulting in trust, confidence and good relationship between the team and the patients which helped the patient feel relaxed and better self – adjusted.
2. Fantasy themes of the patients showed expectations that they wanted to be accepted as valuable persons who could contribute to the family. They expected warm relationship in the family, acceptance from the society which encouraged better adjustment. In the hospital, the patients wanted more talk with psychiatric team and needed good treatment to them like relatives. They would like to feel comfortable so that this hospital would really be a place for rehabilitation of the mentally ill patients.
3. The relatives still had problems in managing the conflict. They still did not understand the patients and symptoms. The communication problems found were criticism, complaints and avoidance of communication with patients so they could not terminate misunderstanding mutually.
4. The researcher then summarized the data and set up activities to strengthen the relationship in the family. During the activities the members of the group cooperated well, contributing ideas, sharing experience and giving each other some advice. Evaluation after the training showed that the relatives understood communication for psychological rehabilitation of the mentally ill better. The follow-up evaluation found that the relatives could use the knowledge learned from the training in their daily lives to create good relationship between the patients and their family because of more positive communication and better understanding of each other's feelings. One important finding was that the patients wanted to be communicated with as normal rather than abnormal and problem-generating people.